

## "Muteber bir kitapta, hadîs-i Şeyheynin ittifakına alâmet olan ق işaretleriyle bir hadîs bana gösterildi." cümlesindeki 'Kaf' ne mânaya geliyor?

"Eğirdir'de bir münakaşa-i ilmiye işittim. O münakaşa, hususan şu zamanda yanlıştır. Hattâ münakaşayı bilmiyordum. Benden de سوال edildi. Muteber bir kitapta, hadîs-i Şeyheynin ittifakına alâmet olan 'KAF' işaretleriyle bir hadîs bana gösterildi; 'Hadis midir, değil midir?' سوال edildi."

"*Ben dedim:* Böyle muteber bir kitapta Şeyheyn hadîsinin ittifakına hükmeden bir zâta itimad etmek lâzım. Demek hadîstir. Fakat hadîsin, Kur'ân gibi bazı müteşabihâtı var; ancak havass onların mânâlarını bulabilir. Şu hadîsin zâhiri dahi, müşkülât-ı hadîsin müteşabihat kısmından olmak ihtimali var, dedim."<sup>(1)</sup>

**Şeyheyn**, unvanı **İmam Buharî** ile **İmam Müslim**'e verilen müşterek bir unvandır. Hadîs âlimleri içinde en muteber ve en mutemed bu iki hadîs âlimidir. Bu sebeple bir hadîs üstünde iki imam ittifak ettiği zaman, bu hadîsin üzerine ittifaka alamet ve işaret olarak "**kaf**" harfi konuluyor. Yani hadîsin üstündeki "**kaf**" harfi İmam Buharî ile İmam Müslim'in bu hadîs üstünde ittifak etiklerine bir işaret ve karine oluyor demektir.

Mevzu bahis olan hadîs de şudur:

"**Hazret-i Mûsâ Aleyhisselâm, Hazret-i Azrâil Aleyhisselâmın gözüne tokat vurmuş, ilh.**"<sup>(2)</sup>

### **Dipnotlar:**

(1) bk. [Mektubat, Yirmi Sekizinci Mektup, İkinci Mesele...](#)

(2) bk. *Buharî, Enbiyâ: 31; Müslim, Fedâil: 157; Nesâî, Cenâiz: 121; Müsned, II/269, 315.*